# Skandinaviens Stjerne.

## Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 24. Den 15. September 1879. 28. Aargang.

## Abrahams Bog.

### Beviser for dens Ægthed.

(Fra «Deseret News«.)

XII. Kapitel.

(Videnskabelige Indsigelser mod Profetens Oversættelse af Abrahams Bog. — M. Deveria's Oversættelse — Prøver paa gamle Sprog i Abrahams Bog — Ord = Rødder — Mangler ved Tidsregningen — Slutning.

I Aaret 1835 besøgte to Franskmænd, D'Hr. Remy og Brenchly, Utah. Ved deres Hjemrejse til Paris, medbragte de et Exemplar af Abrahams Bog, som de gave i Hænderne paa „en ung Lærd ved Museet i Louvre, M. Theodule Deveria" med Anmodning om at oversætte det. Dette prøvede han at gjøre. Noget efter offentliggjorde D'Hr. Remy og Brenchly deres Rejsebeskrivelse, hvori de indlemmede M. Deveria's saakaldte Oversættelse. De forsøgte paa, ved Hjælp af de Opdagelser, som de havde gjort ved deres videnskabelige Oversættelse, at skaffe Abrahams Bog en Plads i Kataloget over gudelige Bedragerier, som saa ofte har vanæret Religionens Historie. Vi komme imidlertid til en ganske modsat Slutning, og tillade os, hvad M. Deveria's Oversættelse angaar, at paastaa, at dersom denne overhovedet gjør Noget, da beviser den Profeten Joseph Smiths Beretninger med Hensyn til den sande Forstaaelse af Papyrus-Rullerne. To Ting maa imidlertid erindres — først, at de ægyptiske Hieroglypher have i det mindste to, ofte tre Udlæggelsesmaader; den ene, som den bliver forstaaet af Mængden, den anden, som den forstaaes af den Indviede, Præstedømmet og Andre; hvilken sidste fremstiller Skribentens sande, om end skjulte, Hensigt, — andet, at da M. Deveria foretog sin Oversættelse, var Ægyptiologien, som en Videnskab betragtet, endnu i sin Barndom. Siden da, ere højst vigtige Opdagelser gjorte i denne Gren af Literaturen, som væsentlig

have forandret Forskernes tidligere havte Anskuelser; men dog er Videnskaben endnu den Dag idag saa upaalidelig, at «Deseret News» for kun kort Tid siden offentliggjorde en Anecdote om to bekjendte Ægyptiologer, som begge kom til den fælles Slutning, med Hensyn til en Mumie, som de vare ifærd med at undersøge, at Hieroglypherne paa de Klæder, Mumien var indsvøbt i, beviste, at den Hensovede havde været en stor Kriger eller Konge mellem de gamle Ægyptere. Da de imidlertid løste de indre Klæder, viste Liget sig at være af en Kvinde. Dersom Videnskabsmændene idag kunne gjøre saa grove Fejl, hvad kunne vi da vente af D'Hrr. Remy og Brenchlys unge tyveaarige Dyrker af den ædle Videnskab, før end Osborn, Smyth og Andre have gjort saadanne vigtige Opdagelser, som næsten have bragt en hel Omvæltning i de hidtil lærte Anskuelser om det gamle Ægypten og dens Literatur.

Vi ville nu hendrage Opmærksomheden paa Forskjellen mellem de to Oversættelser. Profeten Joseph Smith siger, at Pladen I fremstiller en afgudisk Præst, som forsøger paa at offre Abraham til sine Guder. M. Deveria siger, at det forestiller Osiris Opstandelse. Vi spørge: dersom det skal forestille en Opstandelse, hvad gjør da Præsten med Kniven i sin Haand? Osiris opstod ikke ved Hjælp af en Kniv, men Abraham vilde have været slagtet med en saadan, dersom Gud ikke havde befriet ham. Det er ogsaa en Sag, som er værd at skjænke Opmærksomhed, at de originale ægyptiske Hieroglypher, istedetfor Verbet nohem, at befri, at frelse, stod et Alter, som havde Lighed med et Sengested, med en Fugl, flyvende over det, netop som det er fremstillet i Pladen I, hvor Herrens Engel frelser Abraham. Er det ikke sandsynligt, at Hieroglyferne havde deres Oprindelse netop fra denne Omstændighed?

Profeten Joseph siger, at Fig. 1 fremstiller „Herrens Engel". M. D. paastaar, at det er „Osiris Sjæl i Form af en Høg (hvilken burde have havt et Menneskehoved)". Profeten paastaar, at Fig. 3 er „Elkenahs hedenske Præst". M. D. siger, at det er „Guden Anubis (som burde have havt en Schakals Hoved)", og paa andre Steder gjør han væsentlig den samme Paastand, at en vis Figur fremstiller Nogen eller Noget, eller vilde gjøre det, dersom den blot havde havt en anden Form.

Dette bringer os en lille Historie i Erindring. En vis Gejstlig besøgte engang et af sine Sognebørns Hjem, da han blev opmærksom paa en lille Dreng, Værtens Søn, som var ivrig beskjæftiget med, først at betragte Præsten opmærksomt og derefter med at arbejde paa en Tavle, han holdt i sin Haand. Efterat Præsten havde betragtet Drengen et Øjeblik, spurgte han denne, om han tegnede hans (Præstens) Portræt, og da han erholdt et bekræftende Svar, bad han at se det. Med nogen Modstræben gav Drengen efter. Efter at have betragtet dette et Øjeblik, udbrød Præsten: „Hvorledes, det ligner jo ikke mig!" og fik det meget trøstende Svar, „Godt, maaske det gjør ikke, men sæt at jeg sætter en Hale paa og kalder det en Hund." Saaledes ønsker M. Devaria at sætte et Hovede eller en Hale paa nogle af disse Billeder og kalder dem Osiris, Anubis, eller nogen anden Gud! — Intet Middel er for godt til at tilintetgjøre Aabenbaring.

I mange Tilfælde er, skjøndt forskjellig i Ordstillingen mellem den inspirerede og den videnskabelige Oversættelse, dog Forstaaelsen væsentlig den samme. Blive de sammenholdte, godtgjøre de Rigtigheden af en Udtalelse af en nyere be-

rømt Skribent om den ægyptiske Literatur, som erklærer, at den religiøse Del af denne Literatur, ved første Øjekast, „synes at stemple Ægypterne som de mest flergudiske af Menneskene; men ved nøjere Undersøgelse komme vi til den Slutning, at de forskjellige Guder kun tjente til at anskueliggjøre Egenskaben og Tilkjendegivelsen af en stor Gud, evig og almægtig." Josephs Oversættelse fremstiller den højere dunkle Aand og Tanke i Hieroglyferne, og M. D. den bogstavelige, paa Lykke og Fromme opfattede. F. Expl. Fig. 9, i Plade I, siges af Profeten at forestille „Faraos Afgud". M. D. kalder den „den hellige Krokodille, fremstillet af Guden Sebat". Sebat var ganske vist en Gud for Farao, saa hvori ligger Forskjellen? Igjen, Fig. 3, Plade II „er gjort for at fremstille Gud, siddende paa sin Throne, iklædt med Magt og Myndighed og med en Krone af evigt Lys paa sit Hoved". Videnskabsmanden siger at det er „Guden Ra, Solen, med en Høgs Hoved, siddende i sin Baad." Hvilken Forskjel er der mellem disse to Opfattelser, og hvorledes vidste Joseph Smith at det forestillede Gud (eller kald ham ved hvilket billedlig Navn I selv ville) uden gjennem Aabenbaring? Hvad findes der i Billedet af en Ko (Fig. 5) som kan indgive en ulærd Mand den Ide, at dette Billede havde Henblik til Himmelens Hærskarer? Og dog ere begge Oversættelserne enige i denne Opfattelse. Fig. 12 til 20 (Plade 2) siger Joseph vil blive givet i Herrens egen belejlige Tid. M. D. prøver ikke paa at oversætte dem, han siger, at de ere „ulæseligt skrevne" „kan ikke udtydes" „ulæselig i Afskriften" etc. og saaledes trækker sig ud af Sagen, men dog ikke uden at lade sig forlyde med, at Manuskripterne have været „forsætligt forandret"; men hvilken Aarsag der skulde være for „Mormonerne" til at forandre dem, er udenfor vor Fatteevne. Ialtfald oversatte han dem ikke. Som en Prøve paa, hvorledes M. D. opspinder Forklaringer i den Hensigt at give en, fra Profetens, forskjellig Oversættelse, have vi et Exempel paa i Plade I i de Figurer, som forestille Elkenas, Libnahs, Mahmackrahs og Korash's Guder, hvilke vor franske Vismand paastaar at fremstille de kanopianske Lerkrukker eller Kar; men hvad ere de kanopianske Lerkrukker? De ere visse Krukker, som først bleve fundne i Kanopus, en By ved Udmundingen af Nilen, og fordi de Lærde ikke kjendte og ikke endnu med Vished kjende deres sande Hensigt, kaldte de dem efter Stedet, hvor de bleve fundne. Men fordi de bleve fundne i Kanopus, er dette da nogen Grund til at antage, at de ikke forestillede de Guder, Joseph Smith angav dem at være? De Lærde anse dem for at være Guder, men deres Undersøgelser føre dem ikke til nogen bestemt Slutning. Profeten Joseph forener dem med Ægyptens Herskers Gud, hvilket, i Forbindelse med det Factum, at de bleve fundne i Ægypten, giver hans Oversættelse Fasthed og Vægt. Idet M. D. bruger sin egen Oversættelse for dermed at bevise Joseph Smiths Oversættelses Unøjagtighed, bruger han kun et Bevis, som ikke selv har noget Fast at støtte sig paa.

M. Deveria gjør Indsigelse mod nogle Egennavne, som forekomme i Abrahams Bog, og om hvilke vor martyrede Profet underretter os, vare ægyptiske. D'Hr. Remy og Brenchly tillægger Ordet „meningsløst" til visse Dele af Bogen, hvilket vi antage, maa have Hensyn til saadanne Ord. At ville begynde paa at opramse Roden til ethvert ægyptisk eller kaldæisk Ord, som forekommer i Bogen, vilde være meget trættende for de fleste af vore Læsere; vi ville derfor indskrænke os til at sige, at for saa vidt som vi

have været istand til at kunne udforske, med de faa Midler, som staa til vor Raadighed, ere tre Ting øjensynlige:

1) At de Ord, som Joseph fremsætter, have sande Rødder,
2) At disse Rødder ere fra de Landes Sprog, som Abraham kjendte,
3) At Meningen af disse Rødder er den samme som de Ords Mening, som ere oversatte af Joseph Smith.

Alt dette vidner om, at de ikke ere meningsløse. Som et Bevis paa, hvor langt M. D. gaaer i Forsøget paa at fange disse Ord, bemærker han, angaaende en Beretning af Abraham om, at denne Jord af de gamle Ægyptere blev kaldet Jah-oh-eh, at „Ordet Jah-oh-eh havde intet Ægyptisk i sig; det ligner det hebræiske Ord Jehovah, daarligt oversat.“ Dersom dette Ord ikke havde noget Ægyptisk i sig, hvorledes kan det da være, at selve Ordet Jehovah har af Mange været paastaaet at være et ægyptisk og ikke et hebræisk Ord? Angaaende dette, se Dr. Smyths Bibel Ordbog. Det er ogsaa afgjort, at dette hellige Ord var kjendt af andre Nationer, saavelsom af Guds Pagtens Folk, da den er funden i sin sande Form og brugt til Hebræernes Gud i den 18de Linie af den moabitiske Sten, oversat af Sir Henry Rawlinson. Der er ogsaa andre Ord, som blive beskyldte for ikke at være ægyptiske. Til Svar herpaa ville vi blot tillade os at spørge: Hvorledes kan M. Deveria eller Nogen Anden, paa det Standpunkt Ægyptiologien staar, sige hvilket Ord der er ægyptisk og hvilket ikke? Joseph har visselig skrevet Ordet med de engelske Skrifttegn, som bedst kunde gjengive Ordets Lyd paa gammelægyptisk. Videnskabsmændene vide intet bestemt om disse Lyde; de vide, at visse Hieroglyfer danne visse Ord med visse formodede Meninger, men angaaende Lyden maatte de forlade sig paa de nyere Kopteres Sprog, idet de grunde deres Theori paa den svage Grundvold, at Lyden af Ordene i Ægypten er den samme idag som de vare for 4000 Aar siden. Vi vide vel, at Brugen og Sædvanen etc. kun lidet forandrer sig i det uvirksomme Liv af Indbyggerne i Ægypten, Kanaan og dermed beslægtede Nationer, men det er dog temmeligt meget at fordre af vor Lettroenhed, at vi skulle antage for bestemt, at Ordenes Lyd i Abrahams Dage er ligesom nu, fordi de udtale dem paa denne Maade nu. F. Expl. Hvem kan med Sikkerhed paastaa, hvorledes de gamle Ægyptere udtalte Navnet paa deres eget Land? Var det Kham-to eller Gyp-to eller Ægyptos eller maaske Ghubsi?

Der er ganske vist nogle Ord i Optegnelsen, som øjensynligt ere ægyptiske. Saadanne som Kli-flos-is-es, Navnet paa en af Stjernerne. Alle Ægyptiologer ville tilstaa, at Isis hentyder til Maanen. Men det maa bestemt benægtes, at Joseph Smith erholdt disse Ord fra noget ægyptisk Værk; thi den første gammelægyptiske Grammatik og Ordbog, som er udgivet i den nyere Tid (mellem 1836 og 1844) — nemlig af M. Champollion — bleve først offentliggjorte efter Oversættelsen af Papyrus ved Profeten Joseph, saa at den Beskyldning falder til Jorden.

I Ordet Kolob have vi et andet Exempel paa et Ord, hvis Rødder hyppig kunne findes i Phæniciernes og Nabo-Nationernes Sprog, og Ordet selv*) forekommer i nogle af Abrahams Efterkommeres Sprog (visse Stammer af de amerikanske Indianere) i nærværende Tid. — Men nok om denne Gjenstand.

---

*) Kolob betyder, i deres Sprog, Verdens Øje eller Lys.

Der er to andre Punkter, til hvilke vi ville henvise, som ere kraftige Vidnesbyrd om Ægtheden af Abrahams Bog. Det ene er, at i den historiske Del er ingen Hentydning, selv den ringeste, gjort til Begivenheder, som have tildraget sig efter dens antagne Udarbejdelses-Datum. Havde Joseph Smith været dens Forfatter, er der al Sandsynlighed for, at de Omstændigheder, som ere omtalte deri, ikke vilde have fundet Sted før efter den Tid, Bogen paastaaes at være skrevet. Havde Joseph været en Mand, der var velbevandret i Verdenshistorien i Abrahams Dage, vilde Sandsynligheden ikke have været saa stor, men uvidende som han var, hvad angik boglige Kundskaber om Oldtidshistorien, er denne simple Omstændighed et stærkt Vidnesbyrd om dens Ægthed.

Det andet Punkt, til hvilket vi ønske at hendrage Opmærksomheden, er den Mangel, som, i den historiske Del af Bogen, findes i Ordningen af de forskjellige Begivenheder; en Ting, som vi finde i mange af Patriarkernes Skrifter, og hvilket vi tro, at have været almindeligt hos Skribenterne i Verdens tidligere Aldre. Kronologisk Nøjagtighed i Skrifter af personligt og historisk Indhold, viser sig at have sit Udspring fra senere Tider.

Slutningsdelen af Abrahams Bog er hovedsagelig historisk, og har Hensyn til de Omstændigheder, der tildrog sig i Himlen i Menneskenes Forudtilværelse, og Verdens Skabelse. Disse Gjenstande have været saa rigeligt behandlede af Andre, at vi ikke her skulle forsøge paa at omtale dem; de ere desuden ogsaa fremmede for vor Gjenstand, og have ikke nogen direkte Støtte i sig for Sandheden af Abrahams Beretninger, og have været tydeliggjorte i andre Aabenbaringer af Guds Ord. Vi ville derfor, med dette Kapitel, slutte vor Oversigt over Abrahams Bog; men førend vi gjøre dette, udtale vor Erkjendtlighed for den Bistand, vi have havt i de mange Vink og værdifulde Underretninger, som ere ydede os af Præsident John Taylor, Ældsterne Franklin D. Richards, Joseph L. Barfoot, John R. Howard, David Mc. Kenzie og Andre.

Til Slutning ville vi sige, at vi tro, at de, som omhyggeligt have fulgt os i denne vor Undersøgelse, maa være fuldkommen overbeviste om Ægtheden af de abrahamske Beretninger. Vi have paaberaabt os gamle Historikere og nyere Videnskabsmænd, og de have ikke svigtet os; vi have benyttet som Hjælp det gamle Ægyptens Monumenter, og de have baaret utvetydigt Vidnesbyrd; vi have undersøgt Astronomiens herlige System, fremsat i Bogens Blade, og funden den at være i Overensstemmelse med nyere Undersøgelser; vi have funden den fuldkommen konsekvent, og have ikke funden en eneste Uoverensstemmelse indenfor dens Blade. Ligesom med Mormons Bog, saaledes og med Abrahams Bog, føle vi os forsikrede om, at hver Dag der gaar og hver ny Opdagelse, som paa nogen Maade vedkommer dens Beretninger, vil yderligere forsvare dens Sandfærdighed, og enstemmigt bære det Vidnesbyrd, at Joseph Smith var virkelig i Sandhed en Profet, Seer og Aabenbarer, inspireret ved Jehovahs, Jacobs almægtige Guds Aand.

George Reynolds.

Skandinaviens Stjerne.

Den 15. September.

# Til de Hellige i Skandinavien.

Hilsen.

Som en Følge af min Beskikkelse af Præsidentskabet over Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Zion, til at overtage Bestyrelsen af den skandinaviske Mission, efter Præsident N. C. Flygare, har jeg forladt mit Hjem, min Familie og mine Venner i Zions fredelige Dale, og befinder mig nu, efter tolv Aars Fraværelse, atter i disse Lande, for at virke for Sandhedens Sag og Evangeliets Udbredelse.

Ved at overtage de vigtige og ansvarsfulde Pligter, der ere forbundne med Bestyrelsen af Herrens Sag i disse Lande, føler jeg tilfulde min Ufuldkommenhed, men haaber, at de Hellige ville opholde mig i deres Tro og Bønner, saa at min himmelske Fader maa forunde mig Visdom til at udføre enhver Pligt der paahviler mig, til hans og hans Tjeneres Tilfredshed, som udsendte mig.

Saasnart jeg bliver tilstrækkelig bekjendt med Forretningsgangen paa Stjernens Kontor, agter jeg at besøge de forskjellige Konferencer i Missionen og gjøre mig bekjendt med det lokale Præstedømme samt de Hellige i Almindelighed, for desbedre at kunne bedømme, hvilke Raad og Instruxer der bør gives fra Tid til anden.

Til Konferencepræsidenterne, de omrejsende Ældster, Forstanderne og Alle, som ere ordinerede til det hellige Præstedømme, vil jeg sige: Der paahviler Eder, Brødre, et stort og helligt Ansvar som Guds Tjenere, kaldede til at arbejde i Vingaarden og forrette Evangeliets Ordinancer, hvorfor jeg indstændigt paalægger Eder at være ydmyge, trofaste og nidkjære. Vær et sanddru Vidnesbyrd om hvad I have annammet og vis Eders Omgivelser et følgeværdigt Exempel i al Eders Vandel, saa at det kan siges om os, efter endt Arbejde i disse Lande: Vel gjort, Du tro Tjener!

Ved Afrejsen fra mit Hjem ønskede mange af Eders Venner og Slægtninge i Zion, at jeg skulde bringe Hilsen til Eder. De have ikke glemt deres Kjære i Adspredelsen, men bede og arbejde for Eders Udfrielse fra Babels Trældom. Vær derfor ved godt Mod, Sødskende, og spar saa meget som muligt af Eders Fortjeneste, at I, med nogen Hjælp af de Hellige hjemme, snart kunne se Eders Befrielsesdag.

Det skal være mig en Glæde, til enhver Tid, at modtage Meddelelser fra Konferencepræsidenterne angaaende Tilstandene i deres forskjellige Virkekredse og om Sager, som maatte være af Interesse for dette Kontor.

Maa Herren velsigne Eders Arbejder og krone Eders Bestræbelser med Held, samt bevare Eder ubesmittede fra Synd, er det inderlige Ønske og Bøn af

Eders ydmyge Broder og Medarbejder i Guds Sag,

N. Wilhelmsen

# Emigranternes Afrejse.

Præsident N. C. Flygare, Eldsterne J. F. Olsson, L. P. Nilsson, Rasmus Nielsen, Jens Hansen og G. Andersen afrejste herfra til Hull den 30te August om Eftermiddagen Kl. 5, med Dampskibet „Albion", ledsaget af 103 skandinaviske Hellige.

Emigranterne fra Stockholm Konference, 24 i Antal, under Ledelse af Eldste John Larsson, ankom, paa Grund af ugunstigt Vejrligt, først hertil Dagen efter, og afrejste Mandagen den 1ste September Kl. 1 Eftermiddag med Dampskibet „Aurora" til Kiel for, over Hamborg, at fortsætte Rejsen til England, hvor de i Liverpool vilde træffe sammen med de andre Emigranter.

Broder N. C. Flygare har bestyret denne Mission i næsten to Aar, og har været en flittig og nidkjær Arbejder for Guds Værks Fremme. Hans ydmyge og beskedne Aand har inspireret de Eldste og de Hellige med sand Hengivenhed for Sandhedens Sag, og for sig selv har han vundet Alles Højagtelse og Kjærlighed. Han efterlader sig her et Minde, som aldrig vil glemmes, og vi ønske ham, Brødrene og de Hellige, der følge ham, en lykkelig Rejse til vort Bjerghjem hinsides Havet.

---

# Konferencemoderne

ville blive afholdte i følgende Orden:

| | | |
|---|---|---|
| Kristiania . . . . . . . | den | 27de og 28de September |
| Stockholm . . . . . . . | — | 4de og 5te Oktober |
| Kjøbenhavn . . . . . . | — | 11te og 12te — |
| Gøteborg . . . . . . . | — | 18de og 19de — |
| Aalborg . . . . . . . . | — | 25de og 26de — |
| Aarhus . . . . . . . . | — | 1ste og 2den November |
| Malmø . . . . . . . . | — | 8de og 9de — |

---

# De Forenede Staters Regjering og „Mormon"-Udvandring.

Nedenstaaende er en Oversættelse af en Artikel, som den 12te August var optagen i Verdens største Blad «The Times».

Fra vor Korrespondent i Philadelphia offentliggjorde vi igaar et Telegram, som har baade theoretisk og praktisk Interesse for os. De Forenede Staters Regjering har øjensynligt besluttet at ville forsøge paa at gjøre Noget, hvorved de kunne kvæle Mormonismen. Dette er i sig selv intet ringe Foretagende, og der-

som vi fra et fjernt Sted betragtede dets Fremgang som et Forsøg paa Løsningen af en vanskelig, indviklet Opgave, kunne vi ikke undlade at følge dets Udvikling som en besynderlig Tildragelse i Vestens store Republiks Historie; men de Forenede Staters Regjering have gjort Mere end besluttet at stride mod Mormonismen hjemme, de have anmodet, eller ere i Færd med at anmode, Nord-Europas forskjellige Regjeringer at staa dem bi i deres Foretagende. Mormonismen bliver næret ved Indvandrere fra Storbritannien, fra Tydskland og fra Skandinavien, og dersom det kunde forhindres, at Samfundet vandt ny Tilhængere, maatte dette, som for Nærværende er organiseret i Utah Territorium, gradvis opløses indtil det tilsidst blev til Intet. Kunde de europæiske Regjeringer ikke benytte deres Indflydelse til at forebygge den stadige Forøgen af ny og bedragne Tilhængere til denne besynderlige Kirke i Ørkenen? De Forenede Staters Regjering er øjensynligt af den Mening, at kraftige Forholdsregler kunne saaledes tages, thi den ønsker, at dette skal anses som en Indledning til en Forordning fra dens Side, som i Fremtiden vil forbyde Ilandstigningen af Mormoner paa dens Kyster. Forslaget er let gjort, men ved nøjere at betragte det, staa vi overfor en Række Vanskeligheder, som øjensynligt ville lægge sig hindrende i Vejen for dets Fuldbyrdelse. Ingen europæisk Regjering kan andet end ønske, at en grov, nedværdigende Overtro kunde blive hurtigt ryddet af Vejen, men vi kunne ikke indse, paa hvilken Maade vi direkte kunne blande os i det. „Emigrations-Kommissionærerne“ kunne udsprede deres Skrifter, til samme Tid som de have Omsorg for Emigranternes Bekvemmeligheder; men hvorledes kunne vi indskrænke Mænds og Kvinders Handlefrihed, som ikke have overtraadt nogen Lov? Naturligvis fordriste vi os ikke til at omtale med Bestemthed den Magt og Autoritet, som er hjemlet i de Forenede Staters Konstitution; men vi maa dog tillade os at bemærke, at det ikke er os ganske klart, ved hvilke Midler de Forenede Staters Regjering tør fordriste sig til at forbyde Landgang af Mormoner i de atlantiske Havne, selv om vi ogsaa antage, at Emigranterne ville vedkjende dem at være Mormoner.

Mormonismen er et stygt Fenomen, hvis Hensigt maaske er at ydmyge vor Stolthed med Hensyn til de aandelige og moralske Fremskridt, som vi gjøre Fordring paa at være karakteristiske for os i det nittende Aarhundrede. Det er et stygt Fenomen, men er uheldigvis ikke det eneste stygge Fenomen i vor Tid. Spiritualismen, en anden af de Forenede Staters Opfindelser, er, som religiøs Tro, omtrent ligesaa nedværdigende, selv om den ogsaa er fri for Mormonismens sociale Kjætteri. De have begge, som vi have sagt, deres Oprindelse fra hinsides Atlanterhavet; men det maa tilstaaes, at de begge have været opholdte ved Tilhængere, udgaaede fra vor egen Midte; og det maa tillægges, at saa længe som der er Mennesker, og Masser af Mennesker, saa ufuldkomment opdragne, i intellectuel og moralsk Henseende, at de med Venlighed, ja endogsaa med Begjærlighed antage Religioner, som sætte os mindst to tusinde Aar tilbage i Tiden, ere vi ikke nærved at kunne udrydde disse Vildfarelser, ved Brugen af Midler, som smage af Forfølgelse. Mormonismen vil lettere kunne uddø af sig selv, end blive udryddet ved Forfølgelse. Med en Tiltagen af ædlere Begreber om Forholdet mellem Kjønnene, vil Udøvelsen af Polygami som en Trosartikel blive ligesaa forhadt og umulig, som en formel Ud-

øvelse af Polyandri vilde være. Det maa imidlertid erindres, at Polygami ikke var en Del af Joseph Smiths oprindelige Evangelium, og maaske den vil forsvinde som den fremkom, og lade Mormonismen overleve sig. Dette Faktum er en af de første Vanskeligheder, med hvilke de Forenede Staters Regjering vil have at gjøre, dersom den alvorlig beslutter at tage Mormon-Spørgsmaalet ihænde. Hver Stat i Unionen har højeste og uindskrænket Kontrol over deres egne Ægteskabslove, og, skjøndt Spørgsmaalet aldrig kunde blive praktisk rejst, staar det i det Mindste aabent at raadslaa om, om en Lov, som tillod Polygami i en af de værende Stater, indenfor dennes Grændser, kunde anses for at have Hjemmel i Grundloven. Utah er imidlertid et Territorium, som aldrig har været organiseret som en Stat, og Kongressen forbeholder sig første Ret til at udstede Love, vedkommende Unionens Territorier. I Slaveriets Dage blev det ganske vist paastaaet, at Kongressen ingen Magt havde til at forbyde Slaveri i noget Territorium, men en saadan Paastand vilde neppe nu komme for Dagen af nogen Autoritets-Person. Vi maa derfor antage, at Kongressens Magt til at undertrykke Polygami i Utah er absolut; men Mormon-Apostlene ville kun føle sig lidet forlegne ved en Lov, de let kunne undgaa. Dersom Samfundets Følelser vare tilstrækkelig kraftige til at opholde deres aandelige Forening, uden at de behøvede at paakalde Lovenes Hjælp, kunde disse Foreninger bestaa uden at behøve at forbryde dem mod en Lov mod Polygami, da ingen af dem vilde gjøre Brug af et borgerligt Ægteskab. Den sande Vanskelighed er imidlertid, at Hovedmassen af Mormonerne ere ikke Polygamister, og idet En indgaar til Mormonismen, paatager denne sig ikke den Forpligtelse at blive mange Hustruers Mand paa den ene Side, eller at blive én af en særlig Mands mange Hustruer, paa den anden Side. Det er derfor umuligt at sige, at en Mormon støder an mod nogen Lov ved at blive Mormon, undtagen vi ville gjøre en Mands private Tanker til en kriminel Forbrydelse. Dersom de Forenede Staters Regjering have besluttet at forbyde Landgangen af Mormoner i New York, eller deres Gjennemgang over den kanadiske Grændse ved Detroit, vil det være nødvendigt at erklære hele Mormonismen i sig selv for at være en Forbrydelse, og at indrette en Slags Inkvisition for at udforske Emigranternes religiøse Anskuelser. Det er neppe antageligt, at Kongressen skulde gaa saa vidt, og dog maa de gribe til denne Yderlighed, dersom det skal tilfredsstille deres Hensigter. Imidlertid, hvadsomhelst de Forenede Staters Kongres end gjør, er det dog ingenlunde antageligt, at vort Parlament skulde skride til at give den udøvende Myndighed Tilladelse til at blande sig i Mormonernes Udvandring. Disse bedragne Mennesker have ikke forbrudt dem mod nogle af vore Love, og ingen Lov kunde med Lethed blive vedtaget, som kunde udstrække sig til dem. Saaledes som Mormonismen bliver tilbudt Folket her og i Wales, og den har sandsynligvis det samme Udseende i Skandinavien og Nord-Tydskland, tilbyder den Løftet om et simpelt, velordnet Samfund, hvor Arbejde uden Undtagelse er Alles Lod, men hvor Arbejdet er saaledes lettet, at det kun leder til Velstand, og hvor en sorgfri og glad Alderdom opnaaes. Polygami bliver holdt i Baggrunden eller maaske slet ikke omtalt, men de tragte kun efter at erholde et Land med Køer og Faar og et Land, der flyder med Mælk og Honning; hvor Fattigdom og Drukken-

skab er ukjendt, og hvor Nøden ikke driver nogen Mand til Forbrydelse eller nogen Kvinde til Skjændsel, bliver et forjættet Land, øjensynligt fremstillet den Fattige. Vesten har været Menneskeslægtens Eldorado lige siden den blev opdaget, og disse fattige Bønder fra Nord-Europa kunne neppe dadles, om de ogsaa lade dem paavirke ved Fremstillingen om et jordisk Paradis, som ligger aabent for dem i Utah. Men hvorledes kan Lovgivning bekjæmpe Foretagender som disse, eller rettere, hvorledes tør det nittende Aarhundredes Lovgivninger foretage sig at undertrykke dem? For tre hundrede Aar siden vilde det have været en let Sag at undertrykke Mormonismen, og vore Forfædre vilde visselig ikke have taget i Betænkning at prøve paa det; men dette Foretagende er saaledes, at vore Dages Mennesker næsten instinktmæssigt maa gyse tilbage for det.

Depechen fra de Forenede Staters Regjering vil snart foreligge os i sine Enkeltheder, og vil maaske mildne det Indtryk, som er frembragt ved den telegrafiske Depeche. For Nærværende se vi mange Vanskeligheder ved Gjennemførelsen af den Politik, som er hentydet til, og Ejerne af de transatlantiske Linier kunde maaske befrygte andre, som vi ikke have omtalt. Dersom en Forordning kunde komme istand, som forbød Mormoner at lande i New York, vilde Ejerne af Dampskibene føle dem ubehageligt berørte; de kunne neppe blive forbudte at modtage Passagerer her, men de Forpligtelser, de som Førere paatage dem, kunne afholde dem fra at tage Passagerer, da de kunne forudsætte, at disse kunne blive forbudte at gaa iland ved deres Bestemmelsessted. Denne simple Mulighed fordrer en Gjentagelse af det Spørgsmaal, hvilket maa have været paakommet dem, som læste Analysen til Depechen fra de Forenede Staters Regjering — om de alvorligt have overvejet Vanskelighederne ved det Arbejde, de have paataget sig.

---

Ovenstaaende har Hensyn til den Beslutning, som de Forenede Staters Regjering har taget, angaaende fremtidig „Mormon-Indvandring". Med Undtagelse af faa Steder, hvor de mangle nøjagtig Underretning om de Sidste-Dages Helliges Institution og Aand, behandler «The Times» dog Gjenstanden med Upartiskhed og Fornuft.

Mellem disse omtalte Steder, hvor vor Religion er omtalt, er denne f. Ex. i „En grov, nedværdigende Overtro" og „Et stygt Fenomen" sat i Rang med Spiritualismen. Der er ogsaa berørt, at Tilhængere til Kirken bliver gjort af Folk af ufuldkommen intellektuel og moralsk Dannelse, og at „Mormonismen" sætter os „To Tusinde Aar tilbage i Tiden". Der gives ogsaa dunkelt at forstaa, at de Hellige ikke have funde „Begreber om Forholdet mellem Kjønnene". Med disse Beskyldninger gjøre vi Undtagelse. Imidlertid giver Times, henved Slutningen af Artiklen, uafvidende en lille Uoverensstemmelse med hvad den forud har sagt. Vi henvise til dens Opremsen af de Overtalelsesmidler, „Mormonismen" bruger til at vinde Tilhængere. Imellem disse er „Et velordnet Samfund" — Livets Nødvendigheder. „Et Land der flyder med Mælk og Honning; hvor Fattigdom er ukjendt, hvor Drukkenskab er ukjendt, og hvor Nøden ikke driver nogen Mand til Forbrydelse og nogen Kvinde til Skjændsel."

Et Træ kjendes paa dets Frugter,

og dette Maleri er heldigvis tro. Saadanne Resultater som et „velordnet Samfund", glædende sig i Fred, Tilfredshed, Overflødighed og fri fra saadanne Ting, som kunne tvinge til Forbrydelser, kunde ikke blive tilvejebragte ved „Et stygt Fenomen", af et Folk som „sætter os tilbage i Tiden" eller som ikke have nogle sunde Begreber om Forholdet mellem Kjønnene. Dette er Virkningerne af et fremadstridende Religions- og Civilisations-System. Saadant er Resultatet af Intelligence, Moralitet og Industri, i hvilket de Sidste-Dages Hellige udmærke sig. Maleriet er skinnende, endogsaa som det er svagt malet af Times.

Det „stygge Fenomen", „grov og nedværdigende Overtro", det Babel af religiøs Forvirring, uretfærdige og fordærvede Begreber om Forholdet mellem Kjønnene. Dette, i Forbindelse med den frygtelige Vederstyggelighed, Elendighed og Ugudelighed, som findes i Kristendommen, bør bringe den store Masse til at skjule sit Hoved af Skam over den Fremgang, de Sidste-Dages Hellige have gjort i deres Arbejde med at løse nogle af denne Tids mest indviklede Opgaver.

Imidlertid er Artiklen, med Undtagelse af Anførte og nogle faa mindre, flere Vildfarelser, meget fornuftigt skrevet, og giver de Forenede Staters Regjering et velfortjent Rap over Fingrene for dens urimelige, paatænkte Foretagende. (Mill. Star.)

---

**Ankomst.** Vi have den Glæde at kunne meddele Ankomsten af Ældsterne John Eyvindson, og Jacob B. Johnson fra Utah. De have arbeidet som Missionærer i Manitoba, Kanada, i de sidste tre og en halv Maaned, og ville med første Lejlighed afrejse til Island for der at fortsætte deres Missions-Virksomhed.

---

# Korrespondance.

Liverpool, den 5te September 1879.

Præsident N. Vilhelmsen,

Kjære Broder!

Det var min Agt at ville have tilskrevet Dem nogle faa Linier fra Hull, men min Tid var saa optaget med andre Forretninger, at jeg maatte opsætte det til idag. Vi havde en meget stormfuld og ubehagelig Rejse over Nordsøen og havde Modvind fra vi passerede Skagen til vi ankom til Hull, hvilket hindrede vor Fart og foranledigede betydelig Søsyge. Vi ankom ikke til Hull før Onsdagen den 3die September Kl. 6 Eftermiddag, 24 Timer senere end vi kunne forvente at være der under almindelige Omstændigheder. Emigranterne forbleve ombord indtil Torsdag Morgen, da de gik i Land og befordredes til Jernbanestationen for at afrejse hertil. Dampskibet „Argo" med de Hellige fra Stockholm, ankom til Hull Torsdag Morgen Kl. 8, efter at have havt en meget behagelig Rejse; disse befordredes ogsaa til Stationen, og Kl. halv Elleve var hele Selskabet færdig til at afrejse. Vi havde en behagelig Rejse gjennem England, og kjørte med en Fart af 40 Mile i Timen, gjennem travle Steder og havelignende Landskaber. Det Hele dannede et smukt og behageligt Skue for vort Folk, af hvilke Mange aldrig havde kjørt paa Jernbane før de kom paa denne Rejse.

Vi ankom hertil Kl. halv Fem om Eftermiddagen og gik strax ombord paa Dampskibet „Wyoming", hvor Aftensmad var anrettet for Selskabet. Vi bleve vel behandlede af Alle, som vi kom i Berøring med, baade paa Dampskibet og af Jernbanebetjentene.

De Hellige befinde sig Alle vel, og ere glade ved det Privilegium, de have til at kunne gaa til Zion. Vi forberede os nu til at afrejse herfra imorgen Middag. Vejret er smukt, og vi have Haab om en behagelig og fornøjelig Rejse over Atlanterhavet.

Venlig Hilsen til Dem selv og alle Brødrene og de Hellige i Skandinavien fra

Deres Medarbejder i Kristi Sag
**N. C. Flygare.**

---

# Blandinger.

Til Reuters Bureau telegraferes den 6te September fra Simla: „Den engelske Gesandtskabsbygning i Kabul blev den 3die angreben af nogle oprørske afghanske Regimenter, der gjorde Krav paa Løn, som de havde tilgode, og til hvem Byens Pøbel sluttede sig. Emiren søgte at dæmpe Opstanden og udsendte sin Søn m. Fl., men Mængden var ikke til at styre. Emiren var selv overfalden af Insurgenterne. Angrebet paa Gesandtskabsbygningen vedvarede hele Onsdagen, og om Aftenen udbrød der Ild. Cavagnaris og Gesandtskabspersonalets Skæbne er endnu ubekjendt. Der er givet Ordrer til de engelske Tropper om øjeblikkelig at marschere til Kabul, og der vil overhovedet finde en Troppekoncentration Sted mod det afghanske Territorium." Et Telegram fra London beretter den 8de September, at „Lady Cavagnari i Edinburgh har iaftes modtaget et Telegram fra Vicekongen af Indien, hvori det meddeles, at hendes Ægtefælle samt Sekretær Jenkyns, Doktor Kelly, Løjtnant Hamilton og hele den til det engelske Gesandtskab i Kabul hørende Eskorte, 67 Mand, ere blevne dræbte efter en fortvivlet Modstand.

**Jøderne** have snart taget Jerusalem i fornyet Besiddelse. De købe alle de Byggegrunde, der ere til Salg. Synagoger og Hospitaler findes i stort Antal. Baron Rothschild har faaet hele Palæstina i Pant for de 200 Mill. Franks, som han laante Porten. I de sidste 10 Aar har, paa Grund af den jødiske Indvandring, Indbyggerantallet fordoblet sig.

---

## Indhold.



---


**Kjøbenhavn.**
Udgivet og forlagt af N. C. Flygare.
Lorentzensgade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording.